Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

5-йил чиқиши.
11 СЕНТЯБРЬ 1970 й
ЖУМА
№ 215 (1583).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КПСС XXIV съездини муносиб кутиб оламиз!

Мусобақа қизияпти

Охунбобоев номидаги бош кийимлар фабрикасининг коллективи социалистик мусобақани кун сайин қизитмоқда. Фабрика ишчилари 1970 йил планини 25 декабрга бажаришга ва пландан ташқари 100 минг сўмлик маҳсулот реализация қилишга қарор қилдилар.

Ҳозирнинг ўзидаёқ корхона ҳисобига пландан ташқари 50 минг сўмлик маҳсулот тайёрланганлиги ёзиб қўйилди.

Бу ерда буюмларнинг ранг-баранглигига ва уларнинг турли-туман бўлишига асосий эътибор беріляпти. Шу йилнинг ўзидагина ишлаб чиқаришга 30 та янги моделдаги маҳсулот тайёрлаш жорий этилди. Шу кунларда сунъий мўйнадан аёлларнинг янги моделдаги бош кийимларини тайёрлаш ниҳоясига етай деб қолди.

Тикувчилар XXIV съезд шарафига зиммаларига олган социалистик мажбуриятни бажара бориб, ишлаб чиқаришни янги-янги механизмлар билан қуроллантирмоқдалар, мавжуд жиҳозларни янада такомиллаштирмоқдалар.

БУЮРТМА БАЖАРИЛДИ

Бугун

«Компрессор, Тошкент» маркаси қўйилган саккиз та компрессор станцияси Озодлик ороли — Кубага жўнатилди.

Шу кунларда корхона номига унинг буюмларидан фойдаланаётган мамлакатлардан яна буюртма келяпти.

Октябрь ойи ҳисобига экспорт буюмлари тайёрлаётган завод азаматлари беш йиллик планни ортиғи билан бажариш учун курашмоқдалар.

«Учқун» тўқимачилик галантерея фирмасининг меҳнатсевар коллективи шонли партиямизнинг XXIV съезди шарафига бошланган меҳнат вахтасида туриб ибратли меҳнат қилаётир.

СУРАТДА: шу корхонанинг ёш тўқувчиси Фарида Пирмуҳамедова. Бу тўқувчи ўз топшириқларини 130 процентгача адо этиб сифатли маҳсулот топшираётир.

М. Нуриддинов фотоси.

ЛЕКЦИЯ ТЕМАСИ: САЛОМАТЛИК

Шу кунларда 600 дан ортиқ шифокор ва медик олим республика соғлиқни сақлаш министрлиги йўлланмаси билан республика областларини кезиб юрибди. Улар республиканинг далаларида ҳамда яйловларда бўлишиб, саломатлик борасида қизиқарли лекциялар ўқимоқдалар.

Тошкент медицина институти ректори К. Зуфаров, демотология илмий-тадқиқот институти директори Ҳ. Ҳакимов, эпидимиология ва микробиология илмий-тадқиқот институти директори К. Юсупов ва бошқалар ўзларининг сермазмун суҳбатлари билан тингловчиларда катта таассурот қолдиришяпти.

ЎҚИШ БОШЛАНДИ

САМАРҚАНД, 10 сентябрь. (ЎзТАГ). Бугун қадимий Самарқанддаги танк командирлари тайёрловчи олий билим юртида ўқув йилининг бошланиши тантанали вазиятда нишонланди. Шу муносабат билан курсантларнинг паради ўтказилди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов шахсий состав хузурида нутқ сўзлаб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг табрикномасини ўқиб берди.

Қизил байроқли Туркистон ҳарбий округи қўшинлари қўмондони генерал-полковник С. Е. Белоножко курсантларни ўқиш бошланганлиги билан табриклади ва уларнинг жанговар ҳамда сиёсий тайёргарликда муваффақиятларга эришувларини тилади.

Тантанали маросимда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Р. Қурбонов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов қатнашдилар.

ҲАВАСИНГИЗ КЕЛАДИ

Механика ва зилзилага бардош берувчи иншоотлар институти ходимлари ўз илмий даргоҳлари территориясини озода бўлишига катта эътибор билан қарайдилар. Шу сабабдан бўлса керак, институтга қачон ва қайси вақтда қадам ранжида қилманг, унинг территорияси тоза, озода бўлади.

Тозалик ва ободонлаштириш ойлигига актив иштирок этган институт коллективи кейинги вақтларда бир қатор ибрат олса арзийдиган ишларни амалга оширдилар. Чунончи, илмий-тадқиқот даргоҳи территориясини ҳар куни вақти-вақти билан супуриб, сув сепиб қўйиш қатъий йўлга қўйилди.

Кўчма киноустановкалар

Шаҳар кинолаштириш бошқармаси пахта йиғим-терими мавсумида дала меҳнаткашларига намунали хизмат кўрсатиш учун қатор тадбирлар режасини ишлаб чиқди.

Кино ходимлари Тошкент ва Сирдарё областининг пахтакор хўжаликларида бўлиб, маданий хизмат ташкил қиладилар. Бошқарма ҳозирнинг ўзидаёқ ўн саккизта кўчма кино установка ва иккита кино театр ташкил қилди. Улар тажрибали механиклар билан таъминланди.

Ҳаваскорлар хизматда

Ўтган йили пойтахтимиздаги маданият уйларининг бадиий ҳаваскорлари Сирдарё областида бўлиб пахтакорларни хушнуд этган эдилар.

Бугун

шаҳар маданият бошқармаси пахтакорлар учун олиб бориладиган маданий ишларнинг мавсумий режасини тузиб бўлди.

Пахтакорларга хизмат кўрсатишда Охунбобоев, Абдулла Қодирий, Алишер Навоий, Глиэр, Горький, «Юность», маданият уйлари ва халқ филармонияси бадиий ҳаваскорлари актив қатнашадилар.

КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — амалда

ПАХТА ТЕРАДИГАН КОМБАЙНЛАРДА ИШЛАЙМИЗ

ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ИНЖЕНЕРЛАРИ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ИНСТИТУТИНИНГ БИР ГРУППА СТУДЕНТЛАРИ ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИГА ЖЎНАБ КЕТДИЛАР.

Тошкент ирригация инженерлари ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш институтини битириб чиққан ёшлар республикамизнинг турли жойларида меҳнат қилишяпти. Қишлоқда ҳам бу ўқув юрти студентларини яхши билишади. Бўлажак инженерлар биринчи курсданоқ чигит экиш, ғўзани қайта ишлаш ва ҳосилни йиғиш билан боғлиқ бўлган турли хил қишлоқ хўжалик ишларида ҳамда қишлоқ хўжалиги техникаси ремонтида қатнашадилар. Қишлоқ хўжалигини механизациялаш факультети студентларининг Сирдарё область деҳқонлари билан дўстликлари, айниқса, мустаҳкам.

Ўтган йили совхозларнинг пахта далаларида студентлардан И. Пернеев, А. Назаров, У. Баратов, Л. Азимов, Ю. Хўжаев яхши меҳнат қилдилар. Улар «зангори кема»ларнинг бункерларидан олтмиш тоннадан тўқсон тоннагача «оқ олтин» тўкдилар. Қизлар ҳам йигитлардан қолишмади. Студентлардан А. Жамилова ва К. Қаюмовалар уста механик ҳайдовчи эканликларини кўрсата олдилар.

ТЕМИРОВА Гулсара,

Лекин йиғим-терим мавсумида студент У. Мамадалиев ҳаммадан ажралиб турди. У Акмал Икромов номли совхозда ишлаб, «зангори кема»да бир юз ўн тонна пахта терди. Уни ҳатто совхоз механизаторларига ҳам намуна қилиб кўрсатишди.

КАРОМИДДИНОВ Нажмиддин,

ТИИИМСХ студентлари ўзларининг қишлоқдаги дўстларига ёрдам беришга ҳамиша тайёрдирлар. Улар бу йил ёзда дўстликларини яна бир бор намоён қилдилар. Июль ойида ёш ватанпарварлар бир ой ғалла ўрим-йиғимида қатнашишга қарор қилдилар. Улар қўлида шофёрлик гувоҳномаси бўлган тошкентликларга мурожаат қилиб, уларни йиғим-теримда қатнашишга чақирдилар. Тошкентликлар республиканинг кўпгина районларида ғалла ўрим-йиғимида иштирок этдилар.

Студентларнинг ўзлари эса Сирдарё область Зомин районидаги «Қизил Чорвадор» совхозида меҳнат қилдилар. Ғаллакорлар ўзларининг ёрдамчилари ҳақида илиқ сўзлар айтадилар. Ёш комбайнчилар беш юз тўқсон гектарли майдондаги ғаллани йиғдилар, уч минг тўққиз юз саксон центнер донни янчдилар, уч минг тўрт юз ўн тонна донни тозалаб, бир минг тўрт юз тонна ғалла ортдилар.

ЩЕРБАКОВА Людмила,

Студентлар «Чимқўрғон» ва «Ховос» совхозида ҳам ғалла ўрим-йиғим пайтида яхши меҳнат қилдилар.

Мана энди олтин куз келди. Пахтазорларга худди оппоқ чойшаб тўшалгандай. Юбилей йили ҳосилини тезроқ йиғиб-териб олиш учун бўлган кураш тобора кенгаймоқда. Пахтакорлар бу йил она-Ватанга тўрт миллион тўрт юз минг тонна «оқ олтин» беришга ваъда берганлар.

Бу ҳосилнинг қарийб ярми машиналардан териб олинади. Пахтазорларнинг гвардиячилари йиғим-терим пайтида жуда муҳим роль ўйнашлари зарур. Машиналар уларнинг қўл остида кишиларнинг яқин ёрдамчиларига айланади.

Ўтган йили бўлганидек, бу йил ҳам Тошкент шаҳри меҳнаткашлари деҳқонларга ёрдам бергани борадилар. Пойтахтдаги Ленин, Ҳамза, Киров районининг меҳнаткашларининг биринчи отряди ёрдамга жўнаб кетишди.

Улар пахта терадиган машиналарда ишлайдилар, деҳқонларга техникани ремонт қилишда ёрдам берадилар.

ТИИИМСХ студентлари ҳам четда қолишмади. Кўпгина студентлар ректоратга мурожаат қилиб, оталиқдаги хўжаликларга пахта йиғим-теримида ёрдам беришга боришни илтимос қилдилар.

— Ҳозир бизнинг ўрнимиз далада,— дейишмоқда студентлар.— Биз механик ҳайдовчи ҳуқуқига эгамиз, шунинг учун ҳам «оқ олтин» ҳосилини йиғиб-териб олишда деҳқонларга ёрдам беришимиз керак. Бу бизнинг КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини амалга оширишга қўшган ҳиссамиз бўлади.

Уч кун бурун Мирзачўлга биринчи группа жўнаб кетди. Улар механика факультетининг уч юз эллик студентидан иборат. Студентлар Мирзачўлдаги 1, 7, 10, 10 «а», 17, 19, 19 «а» совхозларда пахта йиғим-теримида ҳамда Сирдарё областининг Сирдарё, Пахтаорол, Еттисой район «Ўзсельхозтехника» бирлашмаларида техникани ремонт қилишда қатнашадилар.

Олдинда долзарб кунлар, оғир вазифалар турибди. Эрта тонгдан қош қорайгунча машинада ишлаш ҳаммани ҳам қўлидан келавермайди. Лекин ТИИИМСХ га оқ билакларни қабул қилишмайди. Бу ерда деҳқончилик меҳнати қандай бўлишини яхши билган кишилар таълим олишади.

Иккинчи курс студенткаси Г. Сайдаметова Фарғона областидан, тўртинчи курс студентлари Р. Қодиров ва Н. Карамиддинов Қорақалпоғистондан, Р. Қодиров Сурхондарёдан келишган.

Улар далада ишлашни билишади. Институт студентлари буни бир неча марта исботлашган. Жумладан, ўтган кузда улар йигирма минг тонна пахта теришди. Бу жуда салмоқли ҳисса!

Эндиликда эса, албатта, бу рақам икки бараварга кўпаяди. Ахир институт бўйича жами етти юз киши қишлоққа боради-да. Юбилей йили ҳосилини йиғиб-териб олишда сизларга муваффақиятлар тилаймиз, азиз дўстлар!

З. КОМАРНИЦКИЙ,
В. ҚОБУЛОВ.

Н. Меламед расмлари.

ҚОДИРОВ Раҳмат,

ҲАЙИТБОЕВА Онабибн,

ҚУРБОНБОЕВ Қарибой.

Уй муборак
КЎЧАЛАР ЖАМОЛИ

Шаҳримиздаги юзлаб катта кўчалар бинокорларнинг ғайратли меҳнати билан чиройли бўлиб бормоқда. Кейинги кунларда Қора мурт кўчасининг жамоли яна ҳам очилиб кетди. Бу ерда «Ўзбексельмаш» заводи машинасозлари учун 64 квартирали муҳташам бино қад кўтарди.

Бугун

9-қурилиш трестининг 50-бошқармаси фойдаланишга топширган бу бинонинг ҳужжатларини давлат қабул комиссияси тасдиқлади. Шунингдек, комиссия «Қорақамиш» массивида яна бир 54 квартирали бинони қабул қилиб олди. У «Тащжильстрой» трестининг 54-бошқармаси коллективи ғайрати билан қуриб бўлинди.

Чилонзор массивидаги янги кварталлардан бири бўлган «Д-20» даги қатор-қатор бинолар сафига яна бир янги бино қўшилди. 153-қурилиш трестининг 2-қурилиш бошқармаси тайёр қилган бу бино 96 оилани хурсанд этади.

«Ватан» мебель фирмасининг ишчи ва хизматчиларидан 32 оила уй тўйларини ўтказадиган бўлишди. Улар учун «Наққошлик» кўчасида 9-трестнинг 50-бошқармаси ҳашаматли бинони фойдаланишга топширганлиги ҳақида ғалаба рапортини беришди.

ИККИ ЗАВОД БУЮРТМАСИ

Янги лойиҳалар

Пойтахтдаги машинасозлик бўйича Давлат лойиҳа конструкторлик технология бюроси коллективи машинасозлик корхоналари учун кўплаб лойиҳа тайёрламоқдалар. КПСС XXIV съезди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилган коллектив план топшириқларни ортиғи билан бажариш учун курашмоқда. Шу кунларда бюронинг комплекс лойиҳалаш бўлими «Ташсельмаш» ва «Ялгавсельмаш» (Рига) заводлари учун ишлаб чиқариш участкаси иншооти лойиҳасини чизиб бўлди.

Бугун

шу заводлар вакилларига лойиҳа-смета ҳужжатлари топширилди. Қурилиш-монтаж ишларининг умумий ҳажми 960 минг сўмни ташкил қилади.

Футбол

МОСКВАДА ДУРАНГ

Бугун

Москвада мамлакатимиз биринчилиги учун «А» класси Олий лига командалари ўртасида навбатдаги учрашув бўлади. Бунда пойтахтнинг «Торпедо» футболчилари Бокунинг «Нефтчи» командасини қабул қилишади.

Кеча

иттифоқимизнинг турли шаҳарларида навбатдаги учрашувлар бўлиб утди.

Москвада «Пахтакор» командаси «Динамо» футболчилари билан учрашди. Ҳамшаҳарларимиз турнир жадвалининг пешқадамларидан бири «Динамо» спортчилари билан очколарни тенг бўлишиб олишди.

Ўйиннинг биринчи ярмидаёқ майдон эгалари ҳисобни очишди. Ўттиз олтинчи минутда «Динамо»нинг ҳужумчиси Авруцкийнинг тепган тўпини дарвозабонимиз Любарцев ололмади.

Ўйиннинг иккинчи ярми ўзбек спортчиларининг ҳужуми билан бошланди. Улар рақиблар дарвозаси олдида бир неча бор хавфли вазият туғдиришди ва ниҳоят етмиш олтинчи минутда майдон эгалари дарвозасига тўп киритишди. Ҳисоб 1:1.

Оржоникидзеда бўлиб ўтган учрашувда спартакчилар Москванинг «Спартак» командасини қабул қилишди. Қизиқарли ўтган бу ўйин 1:1 ҳисобида тугади.

Киевнинг «Динамо» командаси ўз майдонида Донецкнинг «Шахтёр» футболчиларини қабул қилди. «Динамо»чилар «Шахтер» дарвозасини уч марта ишғол қилиб, ўзларидан биронта ҳам тўп ўтказмадилар.

Кутаисида бўлиб ўтган учрашув майдон эгаларининг мағлубияти билан тугади. Бунда Ворошиловграднинг «Заря» футболчилари рақиблари дарвозасига уч марта тўп уриб, ўзларидан битта тўп ўтқазиб юбордилар.

Шаҳримиз мактабларида ўқув йили муваффақият билан бошланди.

СУРАТДА: 99-ўрта мактабининг химия ўқитувчиси Қумри Абдуллаева химия фани бўйича ўқув қуролларини машғулотга тайёрламоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

ҚАДИМИЙ ОБИДАЛАР ҲИКОЯСИ

Бир неча кундан кейин Украинанинг пойтахти Киевдаги София музейида Ўзбекистондаги қадимий архитектура намуналари кўргазмаси очилади. Бу кўргазмани Ўзбекистон ССР маданият министрлиги ташкил қилмоқда.

Украин томошабинлари рангли фотосуратлар орқали Самарқанд Бухоро ва Хива ҳамда Тошкент шаҳарларидаги энг қадимий обидалар билан танишадилар.

САНЪАТ ОЛАМИДА

АКТЕР ИХЛОСМАНДЛАР МЕҲМОНИ

Бугун

Э. Тельман номли маданият ва истироҳат боғида таниқли кино-артист, санъатшунослик фанлари кандидати Роберт Росс кино ихлосмандлар билан учрашди.

Учрашувда актёр «Максимка», «Цирк», «Тумандаги отишув» ва «Сирли орол» бадиий кинофильмларда қатнашганлиги ва келгуси режалари ҳақида гапирди.

Киноартист серқуёш диёримиздан катта таассурот олганлигини ҳамда «Ўзбекфильм»да бирор ролда қатнашиш истаги борлигини ҳам билдирди.

Актёр билан учрашув сўнггида у қатнашган фильмлардан парчалар қўйиб берилди.

Жаҳон ойнаси

КАУЧУК КЎП ЕТИШТИРИЛАДИ

БУХАРЕСТ. Борзешть шаҳридаги синтетик каучук заводида йилига 20 минг тонна маҳсулот берадиган янги установка муддатидан бир ой олдин ишга туширилди. Эндиликда корхонада каучук ишлаб чиқариш 40 процентдан кўпроқ ортади.

(ТАСС).

СОВЕТ ИТТИФОҚИ УЧУН КЕМА

СОФИЯ. Русе шаҳридаги кемасозлик заводида 150 тонналик янги бункер — кема сувга туширилди. «Юбилей» номи берилган бу кема Руселиклар Совет Иттифоқи учун қураётган шу хилдаги янги кемаларнинг биринчисидир.

(ТАСС).

Америкалик корчалонлар Жанубий Шарқий Осиёда уруш алангасини авж олдириб, ўзга мамлакатларнинг территорияларига бостириб кирмоқдалар. (Газеталан).

— Америка солдати шеригидан сўрамоқда:
«— Эй, Мак, бу қандай мамлакат экан?»

Американинг «Дейли уорлд» газетасидан олинган расм.

(ТАСС фотохроникаси).

Ишчи номи — улуғ ном

АДАШЛАР

ОЧЕРК

Шўх еллар автобусда ёнимда ўтирган йигитнинг сочларини ҳар ёққа тортқиларди. Лекин бу йигитнинг на еллар билан, на гўзал ёз билан бир мирилик иши йўқ. У хаёл денгизига чўмган, бир нарсани зўр бериб ўйларди.

— Эй, дўстим,— деди бир пайт ўгирилиб, — ҳайрон бўласан, одам,

— Нимага? — қизиқиб сўрадим.

— Ҳозирги ёшларгада! Боягина уч-тўрттаси роса бир-бири билан баҳслашиб тушиб кетишди. Иккитаси институтга кирибди-ю, қолганлари йиқилибди. Яна институтни кўзлашади, заводга қадам босгилари йўқ. тавба!

— Балки ҳар хил ҳавас, интилишлари бордир.

— Орзуга айб йўқ, майли. Аммо, институтга гурра урган абитуриентларнинг кўплари йиқилади. Бир ўринга элликта ариза тушгандан кейин институтдагиларга ҳам қийин-да. Йиқилганлар завод-фабрикаға боришса-ку, иш ҳам бўлади, ўқиш ҳам қочмайди. Йўқ, баъзилари дарров енгил иш излашади. Корхоналаримиз бағри уларга кенг очиқ бўлса... қизиқ!

— Қайси заводда ишлайсиз?

— «Ташсельмаш»да.

Буни қарангки, шу корхонага бораётгандим. Ҳамроҳим Эргаш Хушматов созловчи бўлиб ишларкан. Кўп ўтмай ўн бешинчи цехга ҳам етиб келдик. Агрегатлар шовқини бизни қаттиқ-қаттиқ гапиришга мажбур қиларди.

...Ҳаёт қизиқ нарсада. Гоҳо йилларнинг қандай ўтганини сезмай қоласан, гоҳо бир дақиқанинг ўтиши қийиндай туюлади. Ҳаёт! У ҳам Эргаш хаёлида чаманзордай чиройли, океандай кенг, офтобдай иссиқ эди. Мана, неча йиллар бўлди унинг қўнғироқ садоларини дастгоҳлар овозига алмашганига!

— Ёш ишчилар бизга жуда зарур,— дейишди корхона маъмуриятида унга, — аммо бирон ярим йил шогирд бўлиб ишлашингиз, кўзингизни пишитишингиз керак. Эргаш хаёлида: «Оббо, чучварани хом санаб юрган эканман-у. Ҳали бери мустақил деталь тайёрламас эканман-да» деб ўйлади. У гоҳида шоир Шайхзоданинг «Ўқишдан минг «беш» ол, ҳаётда «беш» ололмасанг бекор» деган мисраларини эслаб қўярди. Бахтига унинг устози заводнинг тажрибали ишчиси Владимир Грачёв анча шинаванда киши чиқиб қолди.

Бир куни Эргаш сменани тугатиб, ўзига қадрдон скамейкада папирос тутатиб ўтираркан, хаёлга чўмиб кетди. Ахир, кечагина шўх, ўйинқароқ бола эмасмиди? Ҳеч нарса билан иши йўқ, фақат дарс тайёрлашнигина биларди. Кимнингдир овози унинг хаёлини бўлди:

— Адаш, дўстим, иш жойингда ўтирасанми, ўзи? — деб ҳазиллашди. У ҳарбий хизматдан аввал шу корхонада бирга ишлаган эди.

— Қандай шамол учирди? Қадамларига ҳасанот! — деди қувончдан кўзлари порлаган Эргаш.

Унинг хиёл туртиб чиққан ёноқлари табассумдан ёришиб кетди. Улар цехда анча вақт бирга ишлашган, бирбирларининг феъл-атворларини ҳам яхши билишарди.

— Ҳозир сени, ўртоқларимни эслаб ўтирувдим. — Адашлар шодон кулишди. Эргаш Сиддиқов ўша пайтларда бирон корхонада ишлашни орзу қилар. ишчиларни жон-дилидан севарди. Тўғриси, уни ҳам шу шарафли йўлга бошлаган адаши эдида!

— Ишингдан хурсандмисан? — деб сўради.

— Хурсандман, дўстим. Заводда янги дўстлар орттирдим. Цехдошлар ёш бўлса ҳам, тажрибали деб ҳурмат қилишади.

— Ростданми? — Эргаш Сиддиқов уни қучоғига олди,— бу катта гап, адаш, мен бир йигитни биламан. Ўзи олий маълумотли-ку, аммо лекин, фаҳми ҳали анча нарсага етмэйди. Ҳаётда тажриба орттиришга нима етсин? Шундай эмасми?

Эргаш Хушматов дўстининг фикрига қўшилса ҳам, кўнглининг бир четида «ўқиганга не етсин» деган ўй бор эди.

— Хўш, ўзинг нима қилмоқчисан, келасанми?

— Албатта. Сендан узоқда яшаб бўладими? — ҳазилга олди адаш.

— Қара. ҳаёт хўб ажиб нарса экан-да — деб ўйга берилди Эргаш,— худди сўқмоққа ўхшайди. Ҳар ким бу йўлда ўзига муносиб аравани тортиб боради. Турган гапки, ҳамма ҳам манзилга равон чиқиб боролмайди. Баъзилар тойилади, баъзилар бировнинг аравасига чиқиб олишга уринади...

— Э, дўстим, фалсафий хаёлларингни қўй.

Уларнинг суҳбати, рости, тонг отгунча ҳам тугамайдиган кўринарди. Улар ўзларини қизиқтирган яна кўп нарсалар ҳақида гурунглашиб боришди. Дўстингни учратганингда гап-сўзинг сира тугамайди-да! Улар ёшликда бўлган қизиқ-қизиқ ҳодисаларни эслашиб, хўб кулишди. Уларнинг бу суҳбатини тинглаган одам самимий, юракдан чиқаётган сўзлардан бир олам завқ оларди. Унинг кўзига боя автобусда баҳслашган йигитлар кулгили туюлиши турган гап. Тўғри, ўрта мактабни битириш арафасида ҳар хил баҳслар бўлади. Ўшанда баъзилар институтга кирмасам отимни бошқа қўяман, айримлари ишга кираман, дейишади. Хуллас, ҳаётга ҳар хил қараш, феъл-атворлар ҳам турлича... Ўрта мактабда романтик ўй-хаёллар кўп бўлади. Олий ўқув юрти ўқувчилар қалбини чўғдай қиздиради. Лекин, мана, адашлар-чи? Уларнинг қалбини чўғдай ёндирмаганмикан? Ё, улар адашдимикин? Асло! Улар нарвоннинг илк зиналарига қадам қўйишди. Бу ғоят ишончли, дадил қадам!

Ҳозир адашлар қўлидан чиқаётган деталлар гўё наққош қўли теккандай ярақлаб, барчанинг ҳавасини тортади. Ҳатто устози Владимир Семёнович ҳам деталнинг қўлига олиб узоқ айлантиради, уларнинг қобилиятига юрак-юрагидан севинади. Ҳозир ўйлашса, улар чакана цехга ишга киришмаган экан. 15-цех! Бу ерда энг тажрибали, суяги шу заводда қотганлар ишлайди.

— Адашлар ёшлигимни эсимга солади, — дейди устоз В. С. Грачёв,— мен ҳам ўрта мактабдан келганман. Баъзи янги келганлар иш қийин бўларкан, деб чўчинқираб юришади. Уста кўрмаган шогирд ҳар мақомга йўрғалар, деган гап тўғри. Шогирднинг лойини пишитадиган уста бўлади,— шундай деб у кулиб юборди.

— Раҳмат сизга, кўп нарса ўргандим — деди Эргаш миннатдор бўлиб,— эсингиздами, дастлаб тайёрлаган деталимдан уялиб уни яшириб қўйганим? Ўшанда айтган гапларингиз ҳалиям ёдимдан чиқмайди. «Сен-ку иккита детални брак қилибсан, деган эдингиз, мен эса ўнта детални чиппакка чиқарганман».

Адашларнинг ишлари ҳавас қилса-қилгудай. Улар «оқ олтин» ижодкорлари учун кўплаб шпинделлар тайёрлашда чиндан ҳам баракали меҳнат қилишяпти. Икковининг йўли, қизиқиши, ҳаваси бир. Дўстларнинг бу фазилати гўё узукка кўз бўлиб тушган. Кўпинча ишдан бирга қайтишади, гоҳо хаёллари келажак сари парвоз қилади.

Мен уларнинг меҳнати, турмуши билан танишганимда кўзимга уларнинг корхонадаги бошқа юзлаб ишчилардан фарқи йўқдай туюлди. Ростдан ҳам топшириқларни барча ошириб бажаряпти, актив, жамоатчи. Аммо, дарахт барглари сиртдан ўхшаш бўлса ҳам, ҳар бирининг хусусияти ўзгача. Ўша алоҳида ва муштарак хусусиятлар дарахтни кўркам қилиб туради. Шунга ўхшаб, адашлар ва улар сингари юзлаб ишчи касбини шарафлаётганлар бахти ҳам корхона бағрида ардоқланиб, вояга етяпти. Уларга:

— Умрбод дўстлик йўлидан адашманглар, адашлар! — дегинг келади.

Ҳамид ИКРОМОВ.

Ленин ордени кавалери

АҲИЛ КОЛЛЕКТИВ

Комбинатнинг юраги ҳисобланган бош корпусда иш авжида.

Участкаларда панеллар тайёрлаш қизғин боряпти. Биров қолиплардаги бетонни шиббаласа, бошқаси панель юзасини текислаб пардоз бермоқда. Панелсозларнинг чаққон ва уддабурон ҳаракатига разм солиб турган кишига уларнинг меҳнати санъатнинг бир турига айлангандек туюлади. Бош корпусда 36 та панелсозлар бригадаси мусобақалашиб меҳнат қиляпти. Уларнинг ғайрати билан ҳар куни битта 50 квартирали турар-жой биносига етадиган девор панеллар ковейердан чиқариб турилади.

Қодир Исхоқов бош корпуснинг илғор ишчиси ҳисобланади. Соч-соқолига қиров тушган бу киши етти йигитнинг сардори. Бригада ҳар куни 14—15 дона аъло сифатли том панеллари тайёрлаб бермоқда. Бу, кундалик топшириқ икки баробарга етказиб бажарилди, деган гап.

— Иш тобини олганмиз,— деди Қодир ака бригадасининг муваффақиятлари ҳақида гап борганда.— Панель ясаш учун зарур бўлган ҳамма меҳнат қуролларини инженерларимиз қойилмақом қилиб яратиб беришган. Аксарият иш жараёни механизациялаштирилган.

Аммо бу масаланинг бир томони. Иш тепасида бўлган киши бригада муваффақиятининг бош омили Қодир аканинг ишда шахсий намуна кўрсатиб меҳнат қилиши, серғайрат ва ишчанлиги билан боғлиқ эканлигини ҳис қилади.

Қодир ака айни пайтда ўзига муносиб шогирдлар тарбиялаётган устоз панелсозлардан бири. Унинг қўл остида ишлаган кўпгина ишчилар ҳозир цехда мастер бўлиб ишлаяпти. Ориф Умаров ва В. Попковлар ўзи каби бригадани бошқаряпти.

Қодир Исхоқов асли миришкор деҳқон. «Партия XXII съезди» совхозида ишлаб, қўйликда осойишта ҳаёт кечирарди. Сабзавот экинлари ўсган далалар ўрнида янги корхоналар қурила бошлади. Қодир ака қўлимдан келадиган иш топилиб қолар, деб 1959 йили янги ишга тушган 1-уйсозлик комбинатига панелсоз бўлиб ишга кирди. У серуқув, зеҳнли чиқди. панель ясаш жараёнларини тез ўзлаштириб олди. Орадан бир йил ўтгач, бригадир қилиб тайинланди. Мана ўн йилдирки, собиқ деҳқон Қодир Исхоқов комбинатда ишлаб келаяпти.

Бу ўтган йиллар уйсозлик комбинати учун ҳам, Қодир Исхоқов учун ҳам ҳамиша эскирмайдиган, унутилмас воқеа ва кечирмаларга бой бўлди. Тошкент шаҳрини гўзал ва обод қилишда муносиб ҳисса қўшди. Унинг қуввати орта бориб. Иттифоқ миқёсида танилди. Касбини улуғлаганнинг номи улуғ деганларидек оддий панелсоз Қодир Исхоқов бош корпуснинг фахри-ифтихори бўлиб қолди. Яқинда унинг кўксига юксак мукофот — Ленин ордени тақилди.

Чўққига кўтарилган киши кучига куч қўшилганидек ўзини бардам ҳис қилади. Жўшган ғайрати уни яна ҳам баланд чўққиларни забт этишга ундайди. Камтарин меҳнати юксак тақдирланган Қодир Исхоқов КПСС XXIV съездига меҳнат совғалари билан бориш учун юксак меҳнат марраларини қўлга киритишга чоғланмоқда.

Б. ҚАҲҲОРОВ.

Заргарлик фабрикасининг маҳсулотлари Ўзбекистондан ташқарида ҳам кенг маълум. Корхона коллективи КПСС XXIV съезди шарафига янги социалистик мажбурият олди. Бу мажбурият бўйича коллектив беш йиллик планни биринчи октябрда бажаради ва қўшимча 200 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаради.

СУРАТДА: Кабир Аҳмедов корхонада 40 йилдан бери заргар бўлиб ишлайди. У кунлик нормасини 200—220 процент бажариб, ҳозир 1972 йил ҳисобига ишлаяпти. А. Авазов фотоси.

●СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

Ишчан депутатлар группаси

Энг яхши депутатлар группасини сўраганимизда Ленин район Совети ижроия комитетидагилар шундай жавоб беришди:

— Бизда яхши ишлаётган депутатлар группалари анчагина. Уларнинг амалга ошираётган ишлари бирбиридан яхши. Ана шулардан бири ўртоқ М. Файнлейб раҳбарлик қилаётган депутатлар группасидир.

Бу группа атрофига ўн уч нафар халқ хизматкори уюшган. Уларнинг ҳаммаси ҳам етарли ҳаёт тажрибасига эга, ишчан, ўз сайловчилари ишончини шараф билан оқлаб келаётган кишилар. Депутатлар ўз зиммаларидаги вазифани сидқидилдан тушунадилар.

Депутат-жамоатчилар ҳар бир сайловчининг шикоят-аризасини эътиборсиз қолдиришмайди, тинглаб, уларнинг қалбларига йўл топишга ҳаракат қиладилар.

Мана, биргина мисол. Кунларнинг бирида группа аъзоларидан бири навбатчилик қилиб турган депутатлар хонасига гражданин М. Ф. Долганин кириб келди. У сўнгги вақтларда қўшниси билан муросаси келмаётганини, ундаги кишининг жиғига тегиш учун бекордан-бекорга жанжал чиқариш, радиоприёмнигини бақиртириб қўйиши каби ярамас қилиқларидан шикоят қилди. Навбатчи депутат М. Долганиннинг арз-додини батафсил ён дафтарчасига ёзиб олди. Эртаси куни у уч киши бўлиб, шикоятчининг қўшнисиникига боришди. Юз берган воқеани атрофлича ўрганиб қайтдилар. Депутат-жамоатчиларнинг ишга аралашиши натижасида икки қўшни ҳозирги вақтда аҳил, иноқ яшашяпти...

Ёки иккинчи бир мисол. «Марказ-7» микрорайонини олайлик. Бир вақтлар бу турар-жой микрорайони қурувчилар қолдирган яроқсиз қурилиш материаллари билан қопланиб ётарди. Бундан ташқари, шахсий машинаси бор кишилар ўзбошимчалик билан қурган гаражлари ҳам микрорайон ҳуснига доғ бўлиб тушарди. Бу ҳақда депутатлар группасига сигнал тушди. Группа аъзолари бу хабар юзасидан микрорайонда атрофлича текшириш ўтказдилар. Текшириш натижалари район Совети сессиясида муҳокама қилинди, айбдорларга маъмурий чора кўрилди.

Орадан кўп вақт ўтмасданоқ, микрорайон территорияси кераксиз қурилиш материалларидан, ахлатлардан тозаланди. Гаражлар масаласи ҳам муваффақиятли ҳал қилинди. Микрорайондаги кварталларни талаб қилингандек ободонлаштиришда, у ерда намунали санитария ҳолатини вужудга келтиришда группа аъзоларининг 16-турар-жой идораси ходимлари ва жамоатчилик вакиллари иштирокида ўтказган шанбаликлар аҳамияти катта бўлди.

110-мактабдан депутатлар группасига махсус хона ажратилган. Улар ҳафтанинг ҳар чоршанба кунларида график асосида навбатчилик қилишади, сайловчиларнинг шикоят ва таклифларини тинглайдилар.

Бу ерга ташриф буюрган киши ҳар бир халқ хизматкорларининг кўрсатган ёрдами, ширин муомаласи ва қимматли маслаҳатларидан мамнун бўлиб чиқиб кетишади.

Группа ўз ишини намунали ташкил этиши учун меҳнаткашлар депутатлари район Совети ижроия комитетининг масъул ходимлари ўз ёрдамларини аямаётирлар.

Республика пойтахти районлари ўртасида озодагарчилик, ободонлаштиришда энг яхши кўрсаткичларга эришганликлари учун Ленин районига Ўзбекистон Министрлар Совети ва республика касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғи ва пул мукофоти берилди.

— Районимиз меҳнаткашларининг бундай мукофот билан тақдирланишида дейди, — депутатлар группасининг раиси, 3-автокомбинат директори М. Файнлейб, — депутатларимизнинг ҳам лойиқ улуши бўлди. — Депутатлардан, айниқса, тажриба-механика заводининг мастери Г. Бедуллаев, шаҳар электр тармоқлари идорасининг хизматчиси Л. Артишева, электрон техникаси заводи бригадири Т. Тихомирова, бетончи В. Павловаларнинг кўрсатаётган жонбозлиги диққатга сазовор бўлмоқда.

Депутат — халқ хизматкори. Буни яхши тушунган группа аъзолари ўз хизмат постларидаги каби жамоат ишларида актив иштирок этиб, ўзларига билдирилган ишончни шараф билан оқламоқдалар. Халқ хизматкорларининг шу кунлардаги бутун куч-ғайрати район корхоналари, қурилиш ташкилотларининг қишга намунали ҳозирлик кўришини таъминлашга қаратилган.

К. ҲАМРОЕВ.

ҲИНДУ НУТҚИ ЯНГРАМОҚДА

«Намасте» — ёш муаллим Жамолиддин Низомов ўзининг биринчи дарсини мана шу ҳиндуча табрик сўзи билан бошлади. Бу сўзни у, ўзи бундан ўн тўрт йил муқаддам биринчи марта эшитган синфнинг ўзида айтди. Дарслар ҳинду тилида олиб бориладиган ихтисослаштирилган мактабни биринчилар қаторида битириб, бу йил Тошкент Давлат университетининг шарқ факультетини тамомлаб чиққан Низомов эндиликда ҳинду тилини бошқа болаларга ўргатиш билан шуғулланади. Жамолиддиннинг бир қанча ўртоқлари ҳам Ўзбекистоннинг бошқа мактабларида муаллим бўлиб ишламоқдалар ва ўзларини шу касбга бағишладилар.

24—мактаб Ўзбекистоннинг энг кекса мактабларидан бири. Республикада биринчи бўлиб бу мактабда болаларга ҳинду тили ўргатишга киришилди. Бу йил бу мактабда янги дарслар — таржима техникаси ва техникавий адабиётни таржима қилиш курси ўқитила бошлади. Мактабда тилни ўрганиш 2-синфдан бошланади. Юқори синф ўқувчилари эса ҳинду тилида бемалол гаплаша оладилар.

(ЎзТАГ).

ҲАМКОРЛИК МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

«Партия XX съезди» номли колхоз пойтахтимизнинг шундай ёнгинасида жойлашган. Коллектив хўжалик аъзолари ҳамшаҳарларимизни йил давомида сархил мева ва сабзавот маҳсулотлари билан таъминлашда салмоқли ҳисса қўшиб келмоқда.

Саноат корхоналари бошқармасига қарашли биринчи ёғочни қайта ишлаш заводи меҳнатсевар коллективи колхоз меҳнаткашлари билан мустаҳкам алоқа ўрнатганларига кўп вақт бўлди. Шундан буён завод ишчилари колхозчиларга қўлдан келган ёрдамларини аямасдан келаётирлар. Ана шу ҳақда завод партия ташкилотининг секретари ўртоқ Ф. Зиёмуҳамедов мухбиримизга қуйидагиларни айтиб берди.

— Сўнгги вақтларда колхоз қиёфаси гул-гул очилиб бормоқда. Бу ерда барпо этилаётган янги-янги қурилишлар хўжаликдаги қишлоқларнинг ҳуснига-ҳусн, чиройига-чирой қўшмоқда. Кейинги пайтларда колхозда мактаб, хўжалик чорвачилиги учун ҳар хил бинолар қурилиб, фойдаланишга топширилди. Ана шу биноларнинг ҳаммаси завод коллективининг бевосита кўрсатган оталиқ ёрдами туфайли барпо этилди.

КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми томонидан қабул қилинган қарорларда хўжаликлар билан уларни ўз оталиқларига олган саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари ўртасидаги ҳамкорлик, алоқаларини янада мустаҳкамлашни алоҳида таъкидланади. Пленум қарорларига амалий иш билан жавоб беришга аҳд қилган коллективимиз колхозга ўз вакилларини тез-тез юбориб турадиган бўлишди. Улар колхозда бўлганларида хўжалик ҳаётини атрофлича ўрганадилар, нима ёрдам кўрсатиш зарурлигини аниқлаб қайтадилар.

Ана шу асосда биз кўрсатишимиз зарур бўлган ёрдам юзасидан конкрет тадбирлар белгилаб олдик. Ҳозир биз колхознинг сут-товар фермаларида ишлатиладиган ёғоч қипиғи, иқтисод қилиб қолинган тахталардан қишлоқ қурилишлари учун кўплаб дурадгорлик буюмлари тайёрлаб жўнатиб турибмиз.

Бундан ташқари, заводимиз коллективи Янгийўлдаги Усмон Юсупов номли «Халқобод» комбинатини ҳам оталиғига олган. Шу кунларда ишчиларимизнинг етиштирилган мўл-кўл сабзавот ва мева ҳосилларини нес-нобуд қилмай, йиғиб-териб олишда комбинат меҳнаткашларига кўрсатаётган ёрдамлари баракали бўлмоқда.

ФАН ОЛАМИДА

Она тилимиз ҳисоби

ҲЕЧ ҚАНДАЙ ХАЁЛПАРАСТЛИККА ЙЎЛ ҚЎЙМАЙДИГАН ВА ДОИМО ЎЗ ХУЛОСАЛАРИ ҲАҚИДА АНИҚЛИКНИ ҚАТЪИЙ ТАЛАБ ҚИЛИШГА РИОЯ ҚИЛАДИГАН ФАННИГИНА ҲАҚИҚИЙ ФАН ДЕБ АТАШ МУМКИН.

И. А. Бодуэн де Куртенэ.

Ҳозирги замон фан ва техникасининг, жумладан кибернетиканинг мислсиз даражада ҳар томонлама тараққиёти, тил ҳақидаги фан аниқ фанлар қаторига ўта оладими, деган илмий фаразларни ўртага ташламоқда. Бу фаразга асосан, тилшунослик фанида ҳам электрон рақамли ҳисоблаш машинаси (ЭҲМ) дан кенг фойдаланила бошланганлиги сабаб бўляпти. яъни тилшунослик билан математика-кибернетиканинг алоқаси мустаҳкамланиб боряпти. Бу ҳақда бизда ва чет элларда кўплаб асарлар яратилмоқда.

Тилшуносликнинг бошқа фанлар билан алоқаси тил ҳақидаги фаннинг янги-янги соҳаларини вужудга келтирди. Шулардан бири математик лингвистикадир. Математик лингвистика дегани тилни тасвирлаш ва текширишда математик методларни қўллаш бўлиб, у тилнинг ҳақиқий аҳволи ҳақида энг аниқ маълумот беради. Улуғ К. Маркс фан математикадан фойдалана оладиган бўлган тақдирдагина такомилга эришади, деб ҳисоблар эди. Ҳақиқатдан ҳам бу фикр ҳозирда ўз ифодасини топмоқда.

Физика-математика фанлари доктори Р. Л. Добрушиннинг кўрсатишича, тилшуносликда математик методни қўллашнинг аниқ соҳаларидан бири лингвистик статистика (лингвостатистика) дир. Лингвостатистикада тил ва нутқ ҳодисалари статистик метод асосида текширилади ва ўрганилади.

Тилшуносликда у ёки бу тил ҳодисаларини аниқ илмий текширишда миқдорий анализ методи — лингвостатистиканинг роли ортиб боряпти. Лингвостатистика тил ҳодисаларининг миқдорий жиҳатини уларнинг сифат жиҳати билан узвий алоқада ўрганади. Тил ҳодисаларини ўрганиш ва текширишда статистик методдан фойдаланиш орқали ўз мулоҳазаларимиз ва хулосаларимизни янада яхшироқ асослаш, аниқлаштириш, объектив ва ишончли далил бўла оладиган ҳолга келтиришга эришамиз.

Одатда, она тили бўлмаган иккинчи бир тилни ўрганаётганда, аввало ўша тилнинг луғат бойлигига мурожаат қилинади. Лекин, ҳар бир тилнинг луғат бойлигида минг-минглаб турли луғат мавжуд бўлиб буларнинг ҳаммасини эслаб олиш мумкин эмаслиги табиий. Шунинг учун дастлаб ўрганилаётган тилнинг энг асосий муҳим ва энг кўп қўлланиб турадиган сўзларни ўрганишга киришилади, мунтазам равишда луғат фонди бойитиб борилади. Бу борада эса, лексикостатистик маълумотлар асосий пойдевар бўлиб хизмат қилади.

Илмий жиҳатдан чуқур, амалий жиҳатдан талабга тўлиқ жавоб берадиган лексикостатистик ва грамматикостатистик материалларни тўплаш шунингдек. у ёки бу тилнинг частотали луғатини яратиш, товуш бирикмаларининг статистик структурасини ўрганиш кабилар мураккаб масала ҳисобланади. Чунки, биргина ҳозирги ўзбек адабий тилининг частотали луғатини яратиш проблемасини ҳал қилиш учун, аввало умуммиллий адабий тилнинг барча асосий жанрлари (вақтли матбуот. публицистика, бадиий адабиёт, илмий-оммабоп адабиётлар, болалар адабиёти, жонли сўзлашув тили ва бошқалар) ни статистик методда тўлиқ ўрганиб чиқилиши асосида ўзбек адабий тилининг частотали луғатини тузиш имконига эга бўламиз. Ҳатто шуни ҳам унутмаслик керакки. ҳозирги ўзбек адабий тилининг частотали луғатини тузиш учун олиниши лозим бўлган материалларнинг ҳажмини чегаралаш ҳам жуда мураккаб процессдир.

Бундай масалаларни ҳал этиш ўз-ўзидан замонавий техникадан фойдаланишга олиб келади. Бундай ишларни бажаришда, албатта, ҳисоблаш машинасидан фойдаланишса, ҳам вақт жиҳатидан. ҳам иш кучи жиҳатидан, бир мунча қулайликка эришилади. Шу ўринда баъзи бир фактларни эслатиб ўтамиз. Э. А. Штейнфельдтнинг «Ҳозирги рус адабий тили частотали луғати» (Таллин, 1963 йил, 400000 сўзлик ҳажмида) нинг яратилишида 300 киши иштирок этган. Шунга қарамай. бу луғат етарли материаллар асосида тўлиқ тузилмаган. Зотан, болалар адабиёти материаллари кўпроқ ўринни эгаллаган. Шунинг учун рус тилининг частотали луғати ҳам ҳозирги замон талабига тўла жавоб бермайди. Шунга қарамай, мазкур луғатнинг яратилиши диққатга сазовордир. Частотали луғат масаласида инглиз, француз ва немис тилшунослиги бир мунча олдинда бормоқда. СССР Фанлар академияси Тилшунослик ва рус тили институти томонидан яратилган тўрт томлик «А. С. Пушкин тили луғати» ҳам 1933—1958 йиллар давомида яратилган. Шунингдек. ҳисоблаш машинаси ёрдамисиз М. Авезовнинг «Абай йўли» (4 китоб) асарининг статистик тасвирини яратиш учун 10 тилчига камида 100 йил вақт керак бўлар экан.

Қозоғистон ССР Фанлар академияси Тилшунослик институти физика-математика фанлари кандидати. доцент К. Б. Бектаев раҳбарлигидаги «Лингвостатистика ва автоматлаштириш» группаси томонидан М. Авезовнинг «Абай йўли» асарининг тўлиқ частотали луғати «Минск — 22», (ЭҲМ) ҳисоблаш машинасида 50 соатда тузиб олинди. Частотали луғат 466000 сўз ва 61000 лексемадан иборат.

Ҳозирги замон кибернетика тили фақат математика-техника тили бўлиб қолмай, балки лингвистика. психология, социология. экономика, медицина кабиларнинг ҳам тили бўлмоқда.

Маълумки, ҳозирги замон турли маркадаги «ЭҲМ»ларининг вужудга келишини инсон билан машинанинг алоқаси проблемасини келтириб чиқарди. Инсон ўз фикрини тил (нутқ) формасида қулайгина ифода эта олиш қобилиятига эга. Инсон машинани оғзаки нутқ ва текстни қабул қилиш ва қайта ишлашга ўргатиши лозим.

Р. Л. Добрушиннинг таъкидлашича. тил ва машина орасида бундай мураккаб проблеманинг тўлароқ ҳал этилмаётганлигига асосий сабаб, унинг кибернетик томони бўлмай, балки лингвистиканинг ҳозирги аҳволидир: бир тилдан иккинчи бир тилга машина таржимаси (машинний перевод)нинг мураккаблиги ҳам унинг кибернетик томони эмас, балки лингвистик томонидир. Бунга эришмоқ учун тилнинг семантика (маъно) ва структурасини ҳозирги босқичига қараганда янада чуқурроқ ўрганиш, текшириш керак. Шунингдек, оғзаки нутқни машинага қабул қилдириш — «стенографиялаштириш» жуда муҳим масала бўлишига қарамай. унинг ҳам кўпгина тилларда етарли ҳал этилмаётганлиги тилнинг фонетик-акустик томонининг тўлиқ ўрганилмаганлигидир. Лекин ҳар ҳолда, бу муаммолар биринчи навбатда тилшунос олимларимиз олдидаги эртами-кечми ҳал қилиниши лозим бўлган етук масалалардан ҳисобланади.

Фан тараққиётининг ҳозирги даражаси лингвистик ҳодисаларнинг кўпгина назарий ва амалий масалаларни аниқ методларда ва етарли ишончда ҳал этилишини талаб қилади. Бу вазифаларни математик-кибернетик методларсиз бажариш мумкин эмас.

Ҳозирги лингвистика фанининг тараққиёти инженер ва математиклар кибернетик методга қанчалик эгалик қилганларидек, ҳар бир тилчи ҳам ўша методга шунчалик эга бўлиши мумкинлигини кўрсатмоқда.

С. РИЗАЕВ.
Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институти ўзбек тили кафедрасининг ўқитувчиси.

ВРАЧ МАСЛАҲАТИ

Иштаҳангизни яхшиланг

Иштаҳанинг яхши бўлишида сабзавотлар катта роль ўйнайди. Масалан, кўк пиёз, помидор, болғар гаримдориси, тузланган бодринг, кашнич, укроп ва қуритилган ялпиз каби кўкат-сабзавотлар қўшилган овқат яхши иштаҳа билан ейилади. Бундай овқатларнинг танада ҳазми ҳам осон бўлади.

Баъзи овқатларга оз-моз сирка қўшиб ейиш ҳам иштаҳани очишга ёрдам беради. Узум ва бошқа хўл мева шарбатидан тайёрланган сиркани истеъмол қилиш маслаҳат кўрилади. Овқатга оз миқдорда аччиқ гаримдори ва қора мурч қўшиб ейиш фойдалидир. Аммо, буларни кўп ва узоқ вақт истеъмол қилиш кофар зарарли эканлигини унутманг.

Иштаҳани очади, деб ароқ ёки спиртли ичимликлар ичиш мутлақо мумкин эмас. Бунинг фойдасидан зарари кўпроқ.

Овқатни яхшилаб тайёрлаш, уни мазали қила билиш — тўғри овқатланишда катта аҳамиятга эгадир.

ОЗИҚ - ОВҚАТЛАРНИ ЭҲТИЕТЛАБ САҚЛАНГ

Иссиқ иқлим шароитида озиқ-овқатларни бузилишдан сақлаш ва уларни яхши сифатли ҳолда истеъмол қилиш масаласи муҳимдир. Озиқ-овқатларни пашша, чумоли ва бошқа ҳашаротлардан асраш керак. Чунки пашша ва чумолилар ўз оёқларида турли микробларни олиб келиб, овқатларни ифлос қилиши ва кишини ичак касалликларига дучор этиши мумкин.

Ҳаво иссиқ вақтларда овқатта қўл, қошиқ ва бошқа нарсалар орқали тушиб қолган микроблар жуда тез кўпаяди. Шунинг учун ҳам овқат ачиб қолади ёки ачимаган тақдирда, унинг ташқи кўриниши бузилмаса ҳам, бундай овқатни еганда кишининг ичини суриб юбориши ёки қустириши мумкин. Бу ҳодисалар баъзан жуда хавфли ва оғир ҳолда рўй беради.

Пишган овқатларни илиқ ҳолда очиқ жойда қолдириш ярамайди. Шўрва, мастава, лағмон каби овқатлар ортиб қолса, уни тоза идишда совутиш, сўнгра салқин жойда сақлаш керак.

Салқин жойда сақланган овқатни яхшилаб иситиш, суюқ бўлса, қайнатиш керак. Овқат яхши сақланиши учун энг қулай ва мувофиқ иссиқлик —4—12 градус бўлгани маъқул. Бундан ортиқ даража иссиқликда микроблар кўпайиши мумкин. Айниқса, 25—36 даража иссиқликда улар жуда тез урчийди, ҳатто заҳарли модда ҳам ишлаб чиқаради. Шунинг учун овқатни мумкин қадар салқин жойда сақлаш тавсия этилади.

Сут, қатиқ, пишлоқ, қаймоқ, маскамой, гўшт ва гўштдан тайёрланган турли овқатлар тез бузиладиган масаллиқлар ҳисобланади. Булар қаторига тайёр ва пиширилган овқатларни ҳам қўшиш керак. Шуни унутмангки, бу овқатларни сақлаш масаласига кўп аҳамият бериш лозим. Масалан, гўштни асрашнинг турли усуллари бор: энг яхшиси салқин ерда хўл гўшт ҳолида сақлашдир.

Ғ. МАҲКАМОВ,
Тошкент медицина институти умумий овқатланиш кафедрасининг мудири, медицина фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби.

ҲИКМАТЛАР

Яхши киши яхшини ошириб, ёмонни яшириб гапиради.

* * *

Қўшнига айтсанг қўшади,
Овулга айтсанг ошади.

* * *

Жангда қаҳрамон бўлиш учун ўлимни ўйламаслик керак.

* * *

Ёшликни беҳуда ўтказган бир умр афсус қилади.

* * *

Ёмонни ёмон деганинг билан биров тузатиб бермайди.

* * *

Одобнинг боши саломдандир.

* * *

Шафқатсиз жазолаган қўл, меҳр билан сева олади ҳам.

* * *

Бахт ҳам қадрлаганга азиз.

* * *

Табассум — чеҳранинг гули.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»га келган ХАТЛАРДАН

Нон азиз

Азиз ёшлар, азиз фарзандлар! Шу улуғ замонамизга муносиб феълу - атворларингиз, хулқу - одобларингиз, халқимиз ишига қўшаётган улкан ҳиссаларингиз биз кексаларни беҳад қувонтиради. Келажагимиз, фахримиз сиз ёшларсиз. Эй азиз фарзандларим, йигитлик, навқиронлик, дилраболик ғаниматдир. Биздек қарияларнинг ширин каломлари ҳикматдир. Бир воқеани сизларга ҳикоя қилмоқчиман.

Яқинда мен Тошкентда бўлиб, марказий ошхоналардан бирига кирдим. Ходима қизим таом билан озода тақсимчада нон келтириб қўйди. Нон егим йўқ эди. Қўл урмадим. Афсус, минг, афсуски, ўрнимдан қўзғалганим замоно ҳалиги қиз ўша нонни чиқинди идишга олиб бориб ташлади. Баданим жимирлаб кетди.

— Нега нонни увол қилаяпсиз!— деб сўрадим.

— Бунча назарингиз паст бўлмаса, отахон!— деди-ю, бурнини жийириб кетди у.

Дилим кўп ранжиб, кўчага чиқдим. Мен наманганликман, ҳар гал Тошкентга келганимда серҳашам кўчалардан пиёда юраман. Ёш сақсондан ўтгандан кейин, кўрган ғанимат, деркан киши. ЦУМ ёнидаги тўққиз қаватли бинога завқ билан тикилиб турган эдим, бир машина келиб менинг ҳузуримда тўхтади. Сўнг бир киши тўплаб қўйилган чиқиндиларни унга сола бошлади. Қарасам, бутун-бутун оқ нонларни ахлатга аралаштириб ташлаб юборишибди бу ердаги азаматлар! Ўша нонларни йиғиб, белбоғимга тугдим-да, шоферга бердим. «Бирор молли кишига беринг»— дедим. Ўйлаб кўринг! Бу қандоқ кўрнамаклик! Ахир, бир бурда нонни бунёд этиш учун деҳқонларимиз ва ишчиларимиз қанчадан-қанча меҳнат қилади. Нонning гуноҳи нима! Арзон бўлгани, сероблигими!! Бундай ўйлашлик гуноҳ! Нонни қадрламоқ —инсон меҳнатини, фаровон ҳаётимизни қадрламоқ демакдир.

Мен бир бурда нон учун зор-зор йиғлаган одамларни кўрганман. Кўп узоққа бормайлик. 1932—1933 йилларда қаттиқ қаҳатчилик бўлди. Мен ўшанда колхозда ишлар эдим. Колхоз ёрдамида жон сақлаб қолганим асло ёдимдан чиқмайди. Ўшанда баъзи одамлар нон камлигидан кунжара ейишга мажбур бўлганлар. «Нонга тўйиб ўлсам армонсиз кетардим».— деганлар бўлган. Одамлар қимматбаҳо буюмларини бир парча нонга алмашиб еганлар. Колхозларда нон кам бўлганлиги сабабли ҳар куни бир маҳал суюқ овқат қилиб, одамларга берилгани кўз ўнгимда. Бу афсона эмас, кўрганим... Шу кунги нон ҳам ўша азиз нон-ку! Хўш энди нима учун исроф қиламиз!! Боболаримизнинг бир ҳикматли гапи бор: «Ҳасни хорласанг — кўзга тушади».

Ерга бир дон сочмаган деҳқонни қадрин билмагай.
Баъзилар бор — бу фаровон онни қадрин билмагай.
Тер тўкиб меҳнатни гаштин сурмаган ул кўрнамак,
Олам аро муътабар шу нонни қадрин билмагай.

Азиз фарзандларим, тўқликка шўхлик қилувчиларга, исрофкунандаларга бешафқат бўлинг.

Усмон НАМАНГОНИЙ,
Наманган шаҳри.

ПАРВОНАЛАР

Октябрь район халқ маорифи бўлимининг ташаббуси билан бундан тўрт йил муқаддам 130-болалар боғчаси олдига турли хил мевали дарахтлар ўтқазилган эди. Ҳозир боғда мевалар ғарқ пишиб ётибди. Унинг соясалқинида қувноқлар давра қуриб «мушук-сичқон» ўйнашяпти, декломация ўқишяпти, қўшиқ айтишяпти.

Қувноқлар диёрида меҳнаткашларнинг ўғил ва қизларига ситқидилдан таълим-тарбия берилмоқда. Малакали тарбиячилардан Ўктам Мавлонбекова, Саодат Мухторова, Олия Тожиевалар болаларнинг ҳар томонлама соғлом ўсишига катта эътибор бермоқдалар.

Музика муаллими Нина Ивановна раҳбарлигида катта ва ўрта группа ўғил-қизлари турли хил қўшиқ, декломация номерлари тайёрлашяпти.

Ўктам Комилова, Мактуба Сулаймонова сингари ошпазлар турли хил миллий ва европача лаззатли таомлар тайёрлаб берадилар. Ўсмирларнинг соғлом ўсишида, айниқса, малакали шифокор Мария Андреевнанинг хизматлари таҳсинга сазовордир. У доимо кичкинтойларнинг атрофида парвона.

И. ҚОБИЛОВ.

ПЛАНЕТАМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

Исроил тўсқинлик қилмоқда

НЬЮ-ЙОРК. Ассошиэйтед пресс агентлиги мухбирининг Қуддусдан юборган хабарида бундай дейилади: Исроил ҳукумати Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош секретарининг Яқин Шарқдаги махсус вакили Гуннар Ярринг ёрдамида Нью-Йоркда ўтказилаётган Араб—Исроил учрашувларида «қатнашолмаслигини» айтди.

Исроил ҳукумати Нью-Йоркдаги учрашувларни давом эттиришни истамаганлигини, Бирлашган Араб Республикаси ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги аҳдипаймонни бузди, деган даъволар билан ниқоблашга уринмоқда.

Ҳақиқатда эса, Тель-Авивнинг бу қарори Хавфсизлик Кенгашининг 1967 йил 22 ноябрдаги Резолюциясининг амалга оширилишига ҳалақит беришга уриниб келаётган Исроилнинг пайсалга солиш сиёсатидан мантиқий равишда келиб чиққан натижа бўлди, холос. Ўт очишни вақтинча тўхтатиб туриш тўғрисидаги битим кучга кирганидан кейин орадан икки ҳафтадан кўпроқ вақт ўтказиб, Тель-Авив Текоани Ярринг билан бўладиган учрашувларда қатнашувчи ўзининг вакили қилиб тайинлади. Бироқ, Нью-Йоркдаги биринчи учрашувдан кейиноқ Тель-Авив Текоани «маслаҳатлашмоқ» учун чақириб олди.

Узоқ вақт пайсалга солиб Яррингни ўз вазифасини самарали бажариш имкониятидан маҳрум қилиб қўйган Текоа бугун Нью-Йоркка учиб кетди, лекин у Исроил ҳукуматининг қарори тўғрисида Яррингга маълумот бериш учунгина Нью-Йоркка келмоқда.

(ТАСС).

ҚОҲИРА. Бирлашган Араб Республикаси Америка Қўшма Штатларига йўллаган баёнотида Исроилнинг ўт очишни вақтинча тўхтатиб туриш тўғрисидаги битим кучга кирганидан кейин Сувайш канали зонасида янги ракеталар ўрнатилди, деган тухматини расмий равишда рад этди.

Бирлашган Араб Республикасининг баёнотида айтиладики, «Исроил Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгашининг 1967 йил 22 ноябрдаги резолюциясини бажаришдан бўйин товлаш мақсадида Миср устига мана шундай айбни тўнкамоқда». «Ҳозирги вақтда Сувайш канали зонасида турган ракеталарнинг ҳаммаси ўт очишни вақтинча тўхтатиб туриш тўғрисидаги битим кучга кирмасдан олдин ҳам шу зонанинг ўзида турган эди» дейилади баёнотда.

Америка Қўшма Штатлари кейинги вақтларда Исроилга кўп миқдорда ҳужум қуроллари юборганлигига Бирлашган Араб Республикаси АҚШнинг эътиборини жалб қилди. «Синай ярим оролида» «Барлев линияси» деб аталган истеҳкомларни қайта тиклаш ва мустаҳкамлаш мақсадида Исроил катта қурилиш ишлари олиб бораётганлиги, дейилади баёнотда, Мисрга қарашли Синайдан Исроил чиқиб кетмоқчи эмаслигини ва Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгашининг 1967 йил 22 ноябрдаги резолюциясини бажариш мақсадида эмаслигини кўрсатиб турибди.

Сўнгра Бирлашган Араб Республикасининг баёнотида бундай дейилади: ўт очишни вақтинча тўхтатиб туриш тўғрисидаги битим кучга кирганидан кейин Миср Сувайш канали зонасига янги ракеталар ўрнатгани йўқ ва бу битимга бундан буён ҳам риоя қилаберади».

(ТАСС).

СОВЕТ АРТИСТЛАРИ АФҒОНИСТОНДА

ҚОБИЛ. Москва Давлат эстрадаси, цирки ва Москва Давлат филармонияси артистларининг Афғонистондаги гастроллари тугади. Улар бу мамлакатта Афғонистон ҳукуматининг таклифига биноан мустақилликнинг 51 йиллиги байрамига келишган эди. Бу труппада Москва, Ўзбекистон, Тожикистон, Арманистон, Озарбайжон, Грузия ва Татаристоннинг турли жанрларни ижро этувчи артистлари бор эди. Совет артистлари энг яхши «Қобил нандори» театрида ва Қобил театрининг ёзги саҳнасида ўн бир марта концерт беришди. Қобул университети профессорлари, ўқитувчилари ва студентларининг илтимосига биноан шу институтнинг юбилей виставкасидаги павильонида ҳам совет артистлари икки марта концерт беришди. Концертлар зўр муваффақият билан ўтди. Совет артистлари концерт бераётган театрларнинг кассалари тепасида ҳар куни концерт бошланмасдан анча олдиноқ: «Билетларнинг ҳаммаси сотилиб бўлди», деган эълон осиғлиқ турар эди. Афғон газеталари совет артистларининг маҳоратига юксак баҳо бермоқдалар. Совет артистлари бугун Теҳронга учиб кетишди.

(ТАСС).

Польша Халқ Республикасининг шимолидаги кичик Мальброке шаҳрида XIII асрда бунёд этилган қалъа сақланиб қолган. Эндиликда у музейга айлантирилган.

СУРАТДА: ана шу музейга кираверишда.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

ФАРМОН КУЧГА КИРАЁТИР

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон президентининг фармонига биноан Ҳиндистон ўлкаларининг собиқ ҳукмдорлари барча имтиёзлардан ва давлат пенсияларидан маҳрум этилди. Кеча Ҳиндистон парламентида эълон этилган бу қарор дарҳол кучга киради.

Маълумки, парламентнинг бу йилги ёзги сессиясида Ҳиндистон ҳукумати Ҳиндистон ҳукмдорларининг пенсияларини ва имтиёзларини бекор қилувчи қонун лойиҳасини тасдиқлаш учун тақдим этган эди. Бу қонун лойиҳасини халқ палатаси депутатларининг катта кўпчилиги қўллаб - қувватлади, аммо ҳукуматга қарши бўлган ўнг оппозициянинг кирдикорлари натижасида юқори палатада, яъни штатлар кенгашида тасдиқланиш учун зарур бўлган овозларнинг учдан икки қисмини тўплай олмади.

Мамлакат конституциясига мувофиқ қабул қилинган президент фармонига Ҳиндистон демократик кучларининг ўнг реакция устидан қозонган янги катта ғалабаси деб баҳо берилмоқда.

Парламентдаги музокаралар вақтида ҳукмрон Ҳиндистон Миллий конгресс партиясининг ва сўл демократик партияларнинг депутатлари қонун лойиҳасини маъқулладилар ва прогрессив социал демократик ўзгаришларни амалга ошириш борасида Индира Ганди ҳукуматини тўла равишда қўллаб - қувватладилар.

(ТАСС).

ФАВҚУЛОДДА СЕССИЯ

ҚОҲИРА. Араб мамлакатлари иттифоқи кенгашининг Иорданиядаги аҳволни муҳокама қилиш учун Фаластин «Миллий озодлик» ташкилоти ташаббуси билан чақирилган фавқулодда сессияси ўз ишини тамомлади.

Сессия иштирокчилари Иорданиядаги қуролли тўқнашувда қатнашган томонларга мурожаат қабул қилиб, вазиятнинг янада кескинлашувига йўл қўймаслик учун ҳамма чораларни кўришга чақирдилар. Сессия иштирокчилари Бирлашган Араб Республикаси, Судан, Ливия ва Жазоир вакилларидан иборат қилиб тузилган «тўртлар комитети» фаолиятини тез орада янгидан бошлаб юбориш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Бундан мақсад Иордания ҳукумати билан қаршилик кўрсатиш ҳаракати ўртасида тузилган ёки тузиладиган битимларнинг қандай амалга оширилаётганлиги устидан назорат қилиб туришдир.

Иттифоқ кенгаши сессиясида Иордания делегациясининг бошлиғи Абдул Ҳамид Ас-Сайёҳ қабул қилинган резолюция араб миллатининг мақсадларига ва бурчларига мувофиқ эканлигини ва Иордания маъмурлари билан партизанлар ўртасида келиб чиққан ихтилофларга хотима бера олишини айтди.

(ТАСС).

АҚШ. Қўшма Штатларнинг йирик шаҳарларида оммавий намойишлар бўлаяпти. АҚШ хотин-қизлари миллий ташкилотининг ташаббуси билан аёлларнинг камситилишига қарши умуммиллий норозилик намойишлари ўтказилмоқда.

СУРАТДА: Вашингтоннинг марказий кўчаларидан бирида бўлган оммавий норозилик намойиши.

ЯНГИ НАЦИСТЛАР АКТИВЛАШИБ ҚОЛДИЛАР

БОНН. Янги нацистларнинг национал-демократик партияси Бундестагга ва бир қанча Ландтагларга ўтказилган сайловларда мағлубиятга учраганидан кейин ўч олишга интилмоқда. Бунинг учун янги нацистлар Бавария Ландатига ўтказиладиган сайловдан фойдаланиб қолиш ниятидадир. Улар бу Ландтагда тўрт йилдан буён ўзларининг парламент фракциясига эгадир.

Национал- демократик партиянинг раиси Фон Тадденнинг сўзлари национал демократик партия Бавариядаги сайлов олди курашида ўз программасини пропаганда қилмоқ учун ҳаддан ташқари кўп йиғилиш ўтказажагини исбот этади. Масалан, янги нацистлар раҳбарларининг планларига кўра, национал-демократик партия ўрта франкониянинг бир ўзидагина ўз тарафдорларининг бир мингга яқин йиғилиши ва «учрашувлари»ни ўтказади. (ТАСС).

Шимолий Ирландиядаги воқеалар

Шимолий Ирландия — Ольстер яна алангали нуқта бўлиб турибди. Ўтган йилнинг ёзида бўлган қонли воқеалар такрорланмоқда. Англиянинг босқинчи қўшинларининг сони ўн мингга яқинлашиб қолди. Ана шу босқинчилар билан Шимолий ирландиялик ватанпарварлари ўртасидаги тўқнашувлар бир қатор районларни эгаллади. Бу ердаги социал танглик кенг масштабга чиқиб, халқаро проблемага айланиб кетмоқда.

Бу тангликнинг боиси нимада? Буржуа матбуоти, бу воқеалар диний айирма ва адоватдан келиб чиққан, деган таассурот туғдирмоқчи бўлаяпти. Лекин, унинг ҳақиқий сабаблари анча чуқур бўлиб, социал характерга эгадир.

1921 йилги Англия-Ирландия шартномасига кўра, Ирландия сунъий равишда иккига бўлинади: Жанубий қисми Ирландия республикаси сифатида мустақил бўлади, олти графликдан иборат Шимолий қисми эса ўз-ўзини бошқариш ҳуқуқи берилган ҳолда Буюк Британия ихтиёрида қолади. Шундан бошлаб, Ольстерни протестант динидаги инглизлар эгаллай бошлайди. Бу ерда ҳозирги кунда миллионга яқин протестантлар, ярим миллион католиклар мавжуд.

Икки диний эътиқоддаги одамлар ўртасидаги ихтилофлар узоқ тарихий илдизга эга. Асрлардан бери, протестантлар эзувчи, католиклар эзилувчи бўлиб келадилар. Католиклар энг оз ҳақ тўлайдиган ишларга охирги навбатда жойлашадилар ҳамда ҳаммадан олдин ишдан ҳайдаладилар. Масалан, протестантларнинг Антрим графлигида ишга қобилиятли протестантларнинг 1,6 проценти ишсиз бўлса, католикларнинг Лондондерри графлигида ишсизлар 17,1 процентни ташкил қилади. Католиклар парламент сайловларида ҳам, протестантларга нисбатан кам депутатлар сайлайдилар.

Ижтимоий системадаги ана шундай адолатсизлик, Ольстерда ўз ҳақ-ҳуқуқи учун кураш ҳаракатини авж олишига сабаб бўлди. Бу ҳаракат «Ишсизлик ва қашшоқликка барҳам берилсин!», «Бир кишига — бир овоз!» шиори остида ўтмоқда. Аммо, бу ҳақли талабларга маҳаллий ҳукумат ва Лондон қулоқ солмай келмоқда.

Бу воқеаларнинг кескинлашишига баҳорда Англия парламентига қайта сайланган 23 ёшли шимолий ирландиялик Бернадетта Девлинга қарши реакцион кучларнинг ҳуружи ва уни полиция томонидан қамоққа олиниши сабаб бўлди.

Белфастнинг католик районидан протестантларнинг ўта ўнг кучларининг намойишкорона юриш қилиб ўтишига Шимолий Ирландия ҳукуматининг руҳсати ватанпарварлар сабр-косасини тўлдирди.

Аммо Ольстердаги Англия қўшинлари қўмондонлиги вазиятни янада кескинлаштирмоқда: бу ердаги қўшинлар сонини кўпайтиряпти ва уларга қурол тақиб юрган ҳар қандай шубҳали кишини огоҳлантирмасдан отиб ташлашни буюраяпти. Бу қўшинлар Ольстер билан Ирландия республикасини боғлаб турадиган барча йўлларни «террорчиларга қарши курашамиз» деган ниқоб остида беркитяптилар. Гўё, уларнинг фикри-ча, мамлакатдаги кескинликка, жанубдаги «фитначилар» айбдор эмиш. Айни бир вақтнинг ўзида, протестантларнинг ўта ўнг қисмлари маҳаллий ҳукуматни қўллаб-қувватлаши билан католик аҳолига нисбатан репрессия ўтказяптилар.

Зўрлик йўли билан эмас, балки тинчлик билан Шимолий ирландияликларнинг энг муҳим социал-сиёсий ва иқтисодий проблемаларини ҳал этиш мумкин. Аммо, Англия монополистик капитали манфаатларини ҳимоя қилаётган консерваторлар партияси ватанпарварларнинг ҳақли талабларига қулоқ солиш ўрнига, протестантларнинг реакцион қисмидан ўзларининг қабиҳ ниятлари йўлида фойдаланмоқдалар. Бу билан Лондон ўзининг мустамлакачилик сиёсатини амалга оширишдан қайтмаётганлигини билдиради. Бу нарса Ольстердаги демократик кучларни сергаклантирмоқда. Улар Шимолий Ирландия Коммунистик партияси раҳбарлигида Ольстер мустақиллигини таъминлаш учун курашмоқдалар.

Ф. ИСМОИЛОВ.

Сальвадор Альеденинг айтганлари

САНТЬЯГО. Халқ бирлиги блокидан мамлакат президентлигига номзоди қўйилган, 4 сентябрда бўлиб ўтган президент сайловида энг кўп овоз олган социалист Сальвадор Альенде бу ерда ўтказилган матбуот конференциясида гапириб, «Биз Чилининг иқтисодий, сиёсий ва маданий соҳаларда мустақил мамлакат бўлиб қолишини истаймиз ва империализмга қарши позицияда турамиз» деди. «Биз, деди у, миллий манфаатларни ҳимоя қилишга қаратилган ватанпарварлик сиёсатини ўтказажакмиз, мамлакатнинг ажнабийлар қўлига ўтиб қолган бойликларини қайтариб олишга ҳаракат қилажакмиз».

Сальвадор Альенде халқ бирлиги блокининг программасида жаҳоннинг барча мамлакатлари билан дипломатик, савдо ва маданий муносабатлар боғлаш кўзда тутилганлигини уқтириб ўтди.

(ТАСС).

Италия. Ватикан олдида.

Т. Борисов фотоси.

ОРОЛЛАРГА ЖОЙЛАШГАН МАМЛАКАТ

Швеция осори антиқа мамлакат. Скандинавия ярим оролининг Шарқи-Шимолида жойлашган бу давлат ўзининг гўзал табиати, сиёсий тузуми ва ижтимоий тараққиёти билан Европадаги бошқа мамлакатлардан ажралиб туради.

Қарийб икки юз йилдан бери урушларда қатнашмай, бетарафлик сиёсатини тутиб келаётган бу қироллик давлати капиталистик дунёда ялпи «роҳат-фароғат» ўлкаси деб мадҳ қилинади.

Швеция бўйлаб саёҳатимиз мамлакатнинг пойтахти Стокгольм шаҳрини кузатишдан бошланди. Бу шаҳар катта-кичик бир неча юзлаб ороллардан иборат. Шунинг учун ҳам бу ерни «кўприклар орасидаги шаҳар» деб айтишади. Стокгольмда қарийб бир миллион аҳоли яшайди. Бизга бу шаҳарда студентлар ётоқхонаси «Скуксэксскула»дан жой беришди. Стокгольм асосан икки қисмга бўлинади. Биринчиси XVII—XIX асрларда қурилган қисми, бу қисм ҳозирги техника тараққиёти талабларига жавоб бермайди: кўчалари жуда тор, автомашина ҳаракати учун деярли яроқсиз; иккинчи қисми эса ҳозирги замон талабларига тўла жавоб берадиган бўлиб, жуда гўзал, осмонўпар муҳташам бинолардан иборат.

Пойтахтда юзлаб саноат корхоналари, банклар ва маъмурий бинолар жойлашган. Буларнинг ҳаммасининг хўжайинлари капиталистлар. Шаҳарнинг деярли бутун ҳаёти 130 миллионернинг измида. Стокгольм денгиз бўйида жойлашганлиги учун мамлакатнинг асосий порт шаҳри ҳамдир.

Бу ерда турли-туман мамлакатларнинг кемалари сузиб юрибди. Портга кираверишда денгизчилар учун гўзаллик маъбудаси — сув париси шарафига катта бронза ҳайкал ўрнатилган. Ҳайкал гўё мамлакатга келаётган сайёҳларни кутиб олаётгандай ва узоқ денгизга кетаётганларни кузатиб қолаётгандай туюлади. 1965 йилда каззаблар ҳайкални ўғирлаб кетишган экан. Бу воқеа катта шов-шувга сабаб бўлган ва ҳукумат тезлик билан янгидан ҳайкал ўрнаттирган.

Шаҳарда бир қанча денгиз музейлари бор. Музейларнинг бирида 300 йил денгиз тубида чўкиб ётган «Васа» кемаси бор. Бу кема 1625 йилдан 1628 йилгача қурилган бўлиб, денгизда ҳаммаси бўлиб 20 минут сузган. «Васа» ҳалокатига асосий сабаб,

Мамлакатлар, одамлар, одатлар

унинг нотўғри лойиҳа асосида қурилиши экан. Кема узунлиги 70 метр, баландлиги 50 метр бўлиб, эни 16 метр. 305 метр чуқурликда 300 йил ётгандан сўнг XX асрда денгиз тубидан чиқариб олиниб, музейга келтирилган.

Стокгольм савдо шаҳри: магазинлар, расталар, ярмаркалар ва ҳамма магазинлар ўз-ўзига хизмат қилишга кўчган. Магазинларнинг ҳар қайсиси алоҳида капиталистга тегишли бўлганлигидан, улар орасида кескин рақобатлар мавжуд. Масалан: бир магазинда буюм 25 крон турса, унинг ёнидаги иккинчи магазинда худди шу буюм 15 крон ёки 30 крон туриши мумкин. Моллар мавсумга қараб сотилади. Ёз мавсуми ўтиб бўлгандан сал кейин, ёзги кийимликлар баҳоси 50—80 процентгача туширилиб юборилади. Қишдан кейин эса, шу принцип қишки кийимларга қўлланилади.

Стокгольм шаҳар паркини томоша қилдик. Бу ерда турли қимор ўйинларидан тортиб, ҳар хил кўнгил очадиган томошалар бор. Шаҳар паркига кириш пулли. Томошаларга ҳам алоҳида пул тўланади. Шаҳар паркида жойлашган ҳайвонот боғи, мени жуда ҳайратда қолдирди. Бу ерда оқ айиқ, морж, тюлень, дельфин, пингвин ва шунга ўхшаш денгиз ҳайвонлари одамсимон маймунлар ва Швецияда яшайдиган балиқлардан намуна қўйилган аквариум бор. Шаҳар парки Швецияни бутун даврларга мансуб тарихини акс эттирадиган тарзда барпо қилинган.

Биз Швеция бўйлаб 12 кунлик сафаримиз давомида мамлакатнинг Стокгольм, Упсала, Карлстад, Гётебург, Мальли шаҳарлари билан танишдик.

Упсала шаҳри пойтахтдан 75 километр узоқликда жойлашган. Шаҳар аҳолисининг деярли ярмини студентлар ташкил қилганлиги учун ҳам «студентлар шаҳарчаси» деб аталар экан. Упсала университетида 30 минг студент ўқийди. Бу университет ҳар хил ихтисосли кадрлар тайёрлайди. Университетда ўқиш пулли. Шунинг учун ҳам унда фақат пулдор кишиларнинг болалари ўқийди.

Карлстад Швециянинг энг кичик ва гўзал шаҳарларидан бири. Мамлакатда уни «Қуёш шаҳри» деб аташар экан. Шаҳарда «КМВ» (каристанд механика) заводи бор. Бу завод ўз маҳсулотининг учдан бир қисмини Совет Иттифоқига экспорт қилади. Шунинг учун ҳам бизни заводда жуда илиқ кутиб олишди. Заводда 30 минг ишчи ишлайди. Йиллик товар обороти 300 миллион кронни ташкил қилади. Завод бизга целлюлоза, қуритгич машина, упаковка, гидротрубалар етиштириб беради.

Ёшлар тарбияси ҳақида икки оғиз сўз. Мамлакатнинг иқтисодий муваффақиятлари бизни қанчалик қувонтирса, ёшларнинг тарбияси шунчалик ранжитди. Тарбия «тўла эркинлик» асосида олиб борилади. Бунинг натижасида 15—16 яшар швед ўғил-қизлари кайф-сафодан бўлак нарсани билишмайди. Шунинг учун ҳам ёшлар ўртасида безорилик ҳаракатлари кўп. Биз мамлакатда бўлган давримизда деярли ҳар куни банклар таланиб турди. Бу воқеалар эрталаб чиқадиган швед газеталарида қайта-қайта босилиб чиқди.

Швед матбуоти, кино ва телевидениеси йирик капиталистларга хизмат қилади. Шунинг учун ҳам улар қизиқарли эмас. Эшиттириш ва кўрсатишларнинг асосий қисми бизнес, реклама ва эълонларга сарф бўлади. Намойиш қилинаётган кинофильм тўхтатилади-ю, аллақайси фирма ишлаб чиқараётган маҳсулотлар мадҳ қилинади. Биргина хотинлар пайпоғи ҳақидаги эшиттиришга 20 минут вақт ажратилди. Ҳатто пайпоқни мақташ шу даражага бориб етдики, 80 килограмм келадиган бир киши хотинлар пайпоғига ўзини-ўзи осиб ўлдиргани ҳам кўрсатилди. Қаранга, ажаб дунё экан. Пул, бойлик тўплаш йўлида нақадр пасткашлик!

Кўз ўнгимизда она-юрт жамоли жилваланди, унинг беҳисоб қир-адирлари, мафтункор табиати жонланди. Ниҳоят шу ҳис-туйғулар соғинчи билан Она Ватанимизга қайтдик.

Фарҳод ЖАББОРОВ.
Стокгольм — Москва — Урганч.

ТЕКИНХЎРЛИК, БЕЗОРИЛИК ВА ИЧКИЛИКБОЗЛИККА ШАФҚАТ ЙЎҚ!

Бекордан ҳамма безор

СУД ЗАЛИДАН

Ўрозали Эшонхўжаевнинг тоғни урса талқон қиладиган кучи бор. Етти боланинг отаси. Бола-чақа қилган одам уларнинг келажагини ҳам ўйлаб кўриши, моддий жиҳатдан таъминлаши, ўз болаларига маънавий озиқ бериши керак. Лекин Эшонхўжаев бундай қилмади. Тошкент область, Беговот районидаги Калинин қишлоқ Советидаги колхозда ишлаб юрганида бундан ўн йил илгари қамалиб кетди. Кейин атрофдагиларнинг ишончини яна оқламади. Тағин жиноий жавобгарликка тортилди. Шундан сўнг туппа-тузук бекорчига айланиб қолди, на ишининг тайини бор, на топиш-тутишининг.

Колхозда ишлаб юрган эди. Арзимаган баҳона билан раис билан жанжаллашиб шаҳарга кўчиб келди. Тошкентдаги танишлариникида яшай бошлади. Бу ерда унинг бекорчи юрганини атрофдагилар пайқаб қолишди. У тегишли жойларда бундан кейин бекор юрмайман, фойдали иш қиламан деб ваъда берди. Лекин яна дайдилик қилиб юраверди. Маълумки, одам бекор юрганидан кейин, фойдали иш билан шуғулланмагач, албатта ёмон кўчага кириб кетади.

Тошкент шаҳар Фрунзе район халқ суди бекорчи Ўрозали Эшонхўжаевни бир йил озодликдан маҳрум қилишга қарор қилди.

Шаҳримизга доғ тушираётганлар

Майда безорилиги учун жазоланганлар

Снегиров В. Н. 1932 йилда туғилган. Экскаватор ремонти заводининг электриги. Маст ҳолда қўшнилари билан жанжаллашганлиги учун ўн суткага ҳукм қилинди.

Галимов Ш. М. 1939 йилда туғилган. Шаҳар Совети ижроия комитетига қарашли коммунал корхоналар бошқармаси ремонт қурилиш бўлимининг газ пайвандчиси. Маст ҳолда уйида жанжал кўтарганлиги учун ўн суткага жазоланди.

Ҳушёрхонада тунаганлар

Турсунов Т. 1934 йилда туғилган. Тошкент область қурилиш трестига қарашли Калинин районидаги 94-қурилиш участкасининг бетончиси.

Саидхўжаев З. А. 1937 йилда туғилган. «Главташкентстрой»га қарашли «Строймеханизация» трестининг 1-механизация бошқармасининг бульдозерчиси.

Сергеев А. И. 1929 йилда туғилган. Шу трестга қарашли 4-механизация бошқармасининг слесари.

«Тошкент оқшоми»да босилгандан кейин

ВИГОВОР БЕРИЛДИ

Газетамизнинг 25 июль сонида майда безорилиги учун қамалганлар рўйхатида тўқимачилик комбинатининг ишчиси В. Федиченко ҳам бор эди.

Комбинатдан олинган жавобда айтилишича, Федиченконинг хулқи умумий йиғилишда муҳокама қилиниб, унга виговор берилди.

МУКОФОТДАН МАҲРУМ ЭТИЛДИ

3 июлда майда безорилиги учун Тошкент булка-кондитер комбинатининг ишчиси Э. Алимуҳамедов ҳам жазолангани хабар қилинган эди.

Комбинат маъмурияти Алимуҳамедовнинг хулқи умумий йиғилишда муҳокама қилинганини ва у мукофотдан маҳрум этилганини билдирди.

МАЖБУРИЙ ДАВОЛАНИШГА

22 июль сонида ҳушёрхонада тунаганлар ичида «Узглавводстрой» ходими Б. Олимжонов ҳам бўлган эди.

Редакцияга хабар қилинишича, Олимжонов умумий йиғилиш қарори билан мажбурий даволанишга юборилган.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

ТЕАТР

НАВОИЙ номли ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА—11/IX да **Севги тумори**, 12/IX да **Ойжамол**.

ҲАМЗА номли ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА 11/IX да **Бой ила хизматчи**, 12/IX да **Улимдан кучли**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Совет Иттифоқи ва Болгария цирки усталарининг томошалари.** ЎРГАТИЛГАН АРСЛОНЛАРНИНГ КАТТА АТТРАКЦИОНИ. **Ўргатувчи — РСФСРда хизмат кўрсатган артист** ВЛАДИМИР БОРИСОВ. (Томошалар кеч соат 8 да бошланади. Шанба кунлари: кундуз соат 3, кеч 8 да, якшанба кунлари кундуз соат 12, 8 ва 8 да томошалар кўрсатилади).

КИНО

11 СЕНТЯБРДА
ҚИШКИ БИНОДА

Гайдуклар қасоси — ЧАЙКА», «СПУТНИК», «ДРУЖБА» (кечқурун).

Муҳаббат мавсуми —«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Малика—«ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кечқурун).

Излаганга толе ёр—«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Гул ва тош—НАВОИЙ номли (кечқурун).

Отамнинг саёҳати — САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА
(кеч соат 8 ва 9.45 минутда бошланади)

Гайдуклар қасоси — «ФЕСТИВАЛЬ».

Излаганга толе ёр—«ХИВА»

Саргузашт изловчилар —ТЕЛЬМАН номли.

12 СЕНТЯБРДА
ҚИШКИ БИНОДА

Гайдуклар қасоси—«ЧАЙКА« «СПУТНИК», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Мазандарон шери — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Муҳаббат мавсуми — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Малика — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Кўчма қумлар— «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Гул ва тош—НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Отамнинг саёҳати — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА
(кеч соат 8 ва 9.45 минутда бошланади).

Гайдуклар қасоси — «ФЕСТИВАЛЬ».

Излаганга толе ёр—«ХИВА».

Катта манёврлар — ТЕЛЬМАН номли.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ НАШРИЁТИ

ТАШКИЛОТЛАР ВА МУАССАСАЛАРДАН РЕСПУБЛИКА ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР ГАЗЕТАЛАРИДА БОСИБ ЧИҚАРИШ УЧУН

ЭЪЛОНЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 2-уй, эълонлар бўлими.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

23 сентябрь кундуз соат 2 да Тошкент Давлат медицина институти даволаш ва стомотология факультетларининг илмий совет кенгаши (морфология корпуси, 1 зал)да медицина фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

А. И. Ибрагимов: «Меъда — ичак йўлларининг баъзи касалликларида меъданинг функционал ҳолатини радиотелеметрик текшириш» деган темада;

Ф. I. Баҳодиров: «Оёқлардаги вена томирларида қон оқишининг бузилиши натижасида колатераль (ёнланма) қон айланиш динамикасининг ривожланиши ва бунга 60—60 гамма нурларининг таъсири».

23 сентябрь кундуз соат 2 да педиатрия ва санитария-гигиена факультетларининг илмий совет кенгаши (морфология корпуси, 2 зал)да медицина фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Н. С. Хўжаева: «Ўзбекистон шароитида пилла йиғирувчилардаги иссиқлик алмашиш процесслари ва юрак-қон томирларидаги ўзгаришлар» деган темада;

биология фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

В. Б. Шнейвайс: «Оқ каламуш жигар хужайралари ички структураларининг электромагнит майдони таъсирига реакцияси» деган темада

Диссертациялар билан институт кутубхонаси (К. Маркс кўчаси, 103 уй) да танишиш мумкин.

23 сентябрь кундуз соат 2 да Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг химия ва химиёвий технология бўйича бирлашган илмий совет кенгаши (Черданцев кўчаси, 19 уй)да химия фанлари доктори илмий даражасини олиш учун

И. Б. Романова: «Азотлик асослар ва уларнинг функциональ ҳосилаларини карбониллаш» деган темада

Диссертация билан академия кутубхонаси (А. Тўқаев кўчаси, 1 уй)да танишиш мумкин.

25 сентябрь эрталаб соат 11 да Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институти илмий совети кенгаши (Черданцев кўчаси, 25 уй)да филология фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Ж. Мирсаидов: «Амир Хусрав Деҳлавийнинг «Динаи Искандарий» достонининг текстологик тадқиқоти» деган темада

Диссертация билан академия кутубхонаси (А. Тўқаев кўчаси, 1 уй)да танишиш мумкин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ НАШРИЁТИГА

ётоқхонага тарбиячилар; печатниклар, муқовачилар ва вальцовкачиларга шогирдлар; электр монтёрлари, ускуналарни тузатиш бўйича слесарлар, газ пайвандчилари, бўёқчилар, сувоқчилар, ғишт терувчилар, ёрдамчи ишчилар, қоровуллар, цехларни тозаловчи фаррошлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ленинградский кўчаси, 2 уй, кадрлар бўлими.

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

1971 ЙИЛ УЧУН
«ХЛОПКОВОДСТВО»,
«ВЕСТНИК СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОЙ НАУКИ»,
«УЧЕТ И ФИНАНСЫ В КОЛХОЗАХ И СОВХОЗАХ»,
«ЗЕМЛЕДЕЛИЕ»,
«САДОВОДСТВО»,
«СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО ЗА РУБЕЖОМ»,
«ЖИВОТНОВОДСТВО»,
«СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННАЯ БИОЛОГИЯ»,
«ГИДРОТЕХНИКА И МЕЛИОРАЦИЯ»,
«СЕЛЬСКИЙ МЕХАНИЗАТОР» ва бошқа.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК НАШРЛАРИГА ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР!

«БИБЛИОТЕКА «КОМСОМОЛЬСКОЙ ПРАВДЫ»,
«ВОЖАТЫЙ»,
«КОМСОМОЛЬСКАЯ ЖИЗНЬ»,
«МОЛОДАЯ ГВАРДИЯ»,
«МОЛОДЕЖНАЯ ЭСТРАДА»,
«МОЛОДОЙ КОММУНИСТ»,
«СЕЛЬСКАЯ МОЛОДЕЖЬ».

ЖУРНАЛЛАРИ СИЗЛАР УЧУН НАШР ҚИЛИНМОҚДА

Бу журналларга обуна бўлинг!

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА

1971 йил учун
«АГИТАТОР»,
«ВОПРОСЫ ИСТОРИИ КПСС»,
«КОММУНИСТ»,
«ПАРТИЙНАЯ ЖИЗНЬ»,
«ПОЛИТИЧЕСКОЕ САМООБРАЗОВАНИЕ»,
«ПРОБЛЕМЫ МИРА И СОЦИАЛИЗМА».

МАРКАЗИЙ ЖУРНАЛЛАРИГА ВА

«ЎЗБЕКИСТОН АГИТАТОРИ»,
«АГИТАТОР УЗБЕКИСТАНА»,
«ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИ»,
«КОММУНИСТ УЗБЕКИСТАНА»,
«ПАРТИЯ ТУРМУШИ»,
«ПАРТИЙНАЯ ЖИЗНЬ»

РЕСПУБЛИКА ЖУРНАЛЛАРИГА ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги «Союзпечать» бошқармаси.

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИЛАР:

«СОЮЗУЗБЕКГАЗПРОМ» ТРЕСТИНИНГ КЎЧМА МЕХАНИЗАЦИЯЛАШГАН 1 КОЛОННАСИГА

Тошкент областида ишлаш учун газ пайвандчилар, газ электр пайвандчилар, электр пайвандчилар, автокранчи (5 разрядли), юкчилар-такелажчи ишчилар

КЕРАК

Меҳнат ҳақи ишбай ва иш кўчма характерда бўлгани учун 30% қўшимча ҳақ тўланади.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИГА

электрчилар, слесарь-сантехниклар, спорт иншоотлари усталари, қурилиш мутахассислари ишчилари, қоровуллар

КЕРАК

МАРКАЗИЙ КОНСТРУКТОРЛИК-ТЕХНОЛОГИК БЮРОСИГА (Тимирязев кўчаси, 23 уй)

ҳамма мутахассисдаги қурувчи-инженерлар, лойиҳа бош инженерлари лавозимига малакали инженерлар, инженерлар, контроль-ўлчов асбобларини созловчилар ва лойиҳаловчилар, контроль-ўлчов асбоблари бўйича 5,6 разрядли слесарлар, газ-электр пайвандчилар, секретарь-машинистка, гўшт ва сут саноати инженерлари, иқтисодчилар

КЕРАК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИГА (Ш. Руставели кўчаси, 18-уй, 10 хона)

Ҳисоб бўлими бухгалтери, хўжалик ишлари мудири, цирк билетларини сотиш бўйича район кассирлари

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пролетарский кўчаси, 4-уй, аҳолини ишга жойлаштириш ва информация қилиш бюроси, ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

ТЕЛЕВИЗОР

11 СЕНТЯБРЬ

ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.25 Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.30 Ўсмирлар учун. «Старшеклассник» программаси. **19.10** «Ахборот» информацион программаси. **19.25** Музикали кўрсатув. **20.30** Кўрсатувлар программаси.

Ўзбек тилида: 20.40 «Ахборот» информацион программаси. **20.55** КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ИЮЛЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА! «Ўзбекистон чорвадори» программаси. **21.35** «Оламга саёҳат», Кинокўрсатув. **22.35** Янгиликлар. **22.40** СЪЕЗДДАН — СЪЕЗДГАЧА. Пойтахтнинг янги районлари.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.00 Ўқувчилар учун», «Адабий топишмоқлар» (ўзбек тилида).

Рус тилида: 18.30 «Шаҳар ва бизнинг ташвишларимиз». Телеочерк. **19.00** Ўқув кўрсатувлари программаси. 2-синф ўқитувчилари учун консультация. **19.30** Ота-оналар учун консультация.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Кўрсатувлар программаси. **20.05** Янгиликлар. **20.15** Рангли телевидение. Бадиий ҳаваскорлар концерти. **21.00** Янгиликлар. **21.05** Рангли телевидение. Мактабгача ёшдаги болалар ва кичик ёшдаги ўқувчилар учун. «Буратино виставкаси». **21.30** «Смена». Ҳужжатли фильм. **23.00** Интервидение. Сузиш бўйича Европа биринчилиги мусобақалари. Барселонадан олиб кўрсатилади. **23.30** «Вақт» информацион программаси. **24.00** Телевизион миниатюралар театри. 13 стул. **00.50** А. Адан. «Жизель», Одесса Давлат Академик опера ва балет театрининг спектакли. **02.55** Москва кўрсатувларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 Жаҳоннинг машҳур ижрочилари. Крейслер.

Рус тилида: 20.40 Телефильм **21.35** «Гитарали қиз». Бадиий фильм.

12 СЕНТЯБРЬ

ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

16.55 Кўрсатувлар программаси. **17.00** «Ахборот» информацион программаси (рус тилида).

Ўзбек тилида:

17.10 Телевизион қўғирчоқ театри. **17.40** «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. «Студентлик—олтин даврим». **18.30** «Ахборот» информацион программаси. **18.45** Эстрада шинавандалари, сизлар учун! **19.25** Ота-оналар университети. **20.05** Ленинизм—давримиз байроғи. **20.20** «Диёр мадҳи шоирлар назмида». Адабий-музикали композиция.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

21.00 Янгиликлар. **21.05** «Ярим аср йилномаси». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильмнинг «1951 йил» ҳақидаги серияси. **22.00** «Ҳар бир километрда». Кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 5-серияси. **23.00** Интервидение. Сузиш бўйича Европа биринчилиги мусобақалари Барселона шаҳридан олиб кўрсатилади. **23.30** «Вақт» информацион программаси. **24.00** Кинопанорама. **01.30** Енгил атлетика бўйича СССР биринчилиги мусобақалари. Минскдан олиб кўрсатилади. **02.15** Москва кўрсатувларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА МОСКВА КЎРСАТАДИ

16.15 Колхоз қишлоғи меҳнаткашлари. **16.45** «Мен денгиз соҳилида туғилганман». Концерт. **17.30** Эфирда «Молодость» — «Смена». **18.15** «Табак капитани». Свердловск Давлат музикали комедия театрининг спектакли.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:

21.00 «Физкультура ва спорт». Тележурнал. **21.40** Созимда севги васфи. **22.20** «Автомобилдан сақланинг» Бадиий фильм.

Реклама ва эълонлар

Тошкент оқшоми 4 бет.
11 СЕНТЯБРЬ, 1970 й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари 33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар—33-27-22 партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари—33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари—33-27-03, ахборот бўлими—33-28-95 эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579.
НАШР 3103
Р. 14641